

Paloriskit

► **Pieni palonalku voi johtaa vakavaan onnettomuuteen. Paloriskiä voidaan pienentää merkittävästi riskien tunnistamisen jälkeen, usein kohtuullisin kustannuksin. Siisteys ja järjestys sekä oikeat toimintatavat, esimerkiksi alkusammutuskaluston käytön hallinta, vahingon sattuessa pienentävät paloriskiä merkittävästi.**

Tulipalo on yleinen ja vakava riski

Tulipaloissa menehtyy vuosittain noin sata ihmistä. Eniten tulipaloja aiheuttaa ihmisten oma toiminta. Kohtalokkaimpia tulipaloja aiheuttavat tupakointi, huolimaton avotulenkäyttö, tulyöt, tuhopoltot, vialliset sähkölaitteet jne. Paloriski on vahinkoriski, joka saattaa pahimmillaan vaarantaa koko yrityksen olemassaolon.

Teollisuuslaitoksissa tulipalon toteutumisen **todennäköisyys** laitoksen elinkaaren aikana on varsin suuri. Teollisuudessa **vahingot** kohdistuvat tyypillisesti omaisuuteen. Joka toinen tulipalo aiheuttaa yli 10 000 € vahingot rakennuksille ja irtaimistolle. Noin joka sadas palo aiheuttaa 200 000 € vahingot (suurpalovahinko). Erityisesti hoivalaitoksissa, majoitus- ja ravitsemusliikkeissä sekä kokoontumistiloissa tulee muistaa, että riskit kohdistuvat useisiin ihmisiin. Vain tehokkaan palontorjunnan avulla voidaan säästää suurilta vahingoilta.

Paloturvallinen rakentaminen, riskien tunnistaminen ja omatoiminen palonehkäisy ovat avaintekijät palo- ja henkilöturvallisuuden varmistamiseksi. Oikeat asenteet ja turvalliset toimintatavat ennaltaehkäisevät merkittävästi vahinkoja.

Tulipalo on helpompi estää kuin sammuttaa.

Paloriskien tunnistaminen

Turvallisuustyön keskeinen tavoite on yrityksessä olevien henkilöiden, omaisuuden, ympäristön sekä normaalin toiminnan **suojaaminen** vaaratilanteissa.

Kaikilla yrityksillä on omat erityispiirteensä, joten paloriskit tulee selvittää yrityskohtaisesti oman toiminnan luonne ja toimintaympäristö huomioiden. Riskienhallinnan **peruseriaatteet** ovat yhteiset:

- Riskien tunnistaminen ja arviointi
- Päätökset toimista riskien hallitsemiseksi
- Varautuminen onnettomuuksien varalta
- Vakuutusturvasta huolehtiminen.

Paloriskien osa-alueet on esitelty kortin kääntöpuolella **paloriskikartassa**, jota voidaan käyttää apuna riskien tunnistamisessa. Tarkista riskikartan avulla, mitkä paloriskilajit voivat koskea yritystänne ja pi-

täkö niihin puuttua. Hyödynnä tarkemmassa riskien arvioinnissa Paloriskeihin liittyviä **työkortteja**. Selvitä toimintasi riskit **säännöllisesti** esim. yhdessä palotarkastajan kanssa sekä aina, kun yrityksen toiminnassa tai toimitiloissa tapahtuu **muutoksia**.

Hyödynnä pelastuslaitoksen ja vakuutusyhtiösi asiantuntemus!

Paloriskien hallinta

Riskien tunnistamisen ja arvioinnin jälkeen mietitään, miten vahingot voidaan **välttää**, miten niiden **seurauksia vähennetään** ja miten onnettomuustilanteissa **toimitaan**. Tunnistetuista riskeistä ja tarvittavista toimenpiteistä tulee laatia yhteenveto, josta toimenpiteiden toteuttamista on helppo seurata ja arviota riskeistä myöhemmin päivittää.

Varaudu vahinkoon! Harjoittele hälyttämistä, alkusammutusta ja ensiapua.

Lisätietoja

Pelastuslainsäädännössä edellytetään kaikkia varautumaan onnettomuustilanteisiin. Lisäksi tiettyihin kohteisiin tulee laatia pelastussuunnitelma, josta on kerrottu Pelastussuunnittelu **-tietokortissa**. **Rakenteellisista ja teknisistä palontorjunnasta** sekä **päivittäisestä palontorjunnasta** on myös tietokortit.

Lisätietoja: Pelastuslaitokset, Sisäasiainministeriön pelastusosasto, Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö, Pelastusalan liitot, Turvatekniikan keskus, Vakuutusyhtiöt, Pelastuslaki ja Asetus pelastustoimesta

Laatijat: Marinka Lanne, VTT, Kimmo Virolainen, VTT, Jukka Hietaniemi, VTT, Seppo Männikkö, Treen aluepelastuslaitos, Marko Suominen, Keski-Uudenmaan Pelastuslaitos, Seppo Pekuriainen, SVK, Veli Matti Ojala, SVK, Matti Orrainen, SPEK. Copyright © 2005 VTT. Työvälinesarjan Paloriskien osuuden ovat pääosin rahoittaneet Palosuoja-lurahasto ja SVK. 6.5.2005. Tiedosto: pal-tietokortti-paloriskit.doc

Paloriskikartta

Yritys:	Ryhmä/arvioija:
Tarkastelun kohde:	Päiväys:

Täyttöesimerkki

Jäteastiat – Merkittävä riski   Tupakointi – Asia kunnossa OK   Väestönsuojat – Ei koske meitä

Pelastussuunnittelu. Organisaatioissa tulee varautua vaaratilanteisiin. Onnettomuustilanteessa ennalta suunnittelematon toiminta voi aiheuttaa lisää riskejä ja pahentaa tilanteen seurauksia.

Rakenteellinen palontorjunta. Rakenteelliset palontorjuntaratkaisut luovat hyvän perustan paloriskien hallintaan. Puutteet rakenteellisessa palontorjunnassa vaikuttavat erityisesti palon leviämiseen ja seurausten suuruuteen.

Tekninen palontorjunta ja alkusammutusvalmius. Puutteet palonilmais- ja sammutuslaitteistossa sekä alkusammutuskalustossa vaikeuttavat palon rajaamista ja lisäävät tulipalon leviämistodennäköisyyttä sekä seurausten vakavuutta.

Tulipalon vaaraa aiheuttavat laitteet.

Rikkinäiset, huoltamattomat ja kuumenevat laitteet voivat aiheuttaa erityistä syttymisvaaraa.

Tulipalon vaaraa aiheuttavat aineet.

Palavia aineita on syytä käsitellä turvallisesti. Palavien materiaalien varastointi ja palokuorman vähentäminen vaikuttaa palon syttymisriskiin sekä leviämiseen ja seurauksiin.

Päivittäinen palontorjunta. Työ- ja toimintatavoilla on suuri merkitys yrityksen riskienhallinnassa. Asenteet ja toimintatavat vaikuttavat paloriskien muodostumiseen merkittävästi.

Tulityöt. Puutteet tulitöiden valvonnassa ja tulityökäytännöissä lisäävät paloriskejä.

Tuhopoltot. Kohteen houkuttelevuus vaikuttaa tuhopolttojen yrityksiin. Puutteet valvonnassa sekä piha-alueiden siisteydessä lisäävät tuhopolttojen riskiä.